

Puudutushoito kroonisen kivun hoidossa

Puudutustoimenpidettä käytetään kroonisen kivun hoidossa yhtenä hoitomenetelmänä ja se on turvallinen toimenpide. Satasairaalassa tehdään kaularangan, rintarangan ja lannerangan puudutuksia, joissa puudutetaan tavallisesti kaarinivelhermoja tai hermojuuria. Toimenpiteillä on sekä diagnostinen että hoitava merkitys eli hoitovasteella arvioidaan erityisesti kaarinivelten tai hermojuuren osuus kivussa. Mikäli arvioidaan, että oireiluun osallistuvat useampia kaariniveliä voidaan tehdä laajempi puudutus. Pistoksia tulee yleensä 2-6.

Puudutustoimenpidettä ei voi tehdä; jos olet raskaana, sinulla on verenvuototaipumus tai infektio. Tauota verenhennuslääkkeet seuraavanlaisesti:

- yksi päivä ennen toimenpidettä: Plavix, Grepid, Clopidogrel, Pradaxa, Xarelto, Eliquis, Lixiana
- kolme päivää ennen toimenpidettä: Marevan, Primaspan, Aspirin Cardio, Disperin, Bartal, ASA-, Persantin, Orisantin, Efient, Brilique

Toimenpide tehdään läpivalaisussa. Aluksi iholle laitetaan merkit. Tämän jälkeen asetetaan puudutusneulat, joiden sijainti kontrolloidaan läpivalaisukuvassa. Tarvittaessa neulan asentoa muutetaan niin, että se osuu tarkasti halutun hermon alueelle. Läpivalaisualuetta säädetään, jotta sädeannos pysyisi mahdollisimman pienenä.

Läpivalaisutoimenpiteissä röntgensäteitä käytetään erilaisten hoitojen ja toimenpiteiden ohjaamiseen. Tarvittaessa varjoainetta käytetään myös apuna. Tutkimuksen tai toimenpiteen kulku ja kesto sekä saadun säteilyn määrä riippuvat siitä, mitä tutkitaan tai mitä toimenpiteessä tehdään. Mahdollisesti otettavien röntgenkuvien määrä vaihtelee ja läpivalaisuaika kestää muutamista sekunneista minuutteihin. Säteilyannoksen suuruus näin ollen myös vaihtelee.

Puudutusaine, varjoaine tai muut käytettävät aineet voivat aiheuttaa allergisen reaktion joskus. Henkilökunta tiedustelee etukäteen, onko sinulla mahdollisia allergioita. Tutkimuksen tekevässä yksikössä on varauduttu allergisten reaktioiden hoitoon, mikäli niitä ilmenee.

Säteilyn mahdollinen haittavaikutus on, että säteily voi aiheuttaa soluun vaurioita. Ei ole merkitystä soluvaurion kannalta, onko kyseessä luonnon taustasäteily vai keinotekoinen säteily kuten röntgensäteily.

Toimenpide kestää yleensä 10- 20 min. Toimenpiteen jälkeen pistospaikkojen päälle laitetaan laastarit, joita on hyvä pitää seuraavaan päivään asti. Toimenpiteen jälkeen voi heti kotiutua, mutta saattaja on hyvä olla mukana. Saunomista, uimista, urheilua tai muuta ylläsitusta ei suositella samana päivänä toimenpiteen jälkeen. Tavanomainen liikkeelläolo ja askareet sen sijaan ovat sallittuja. Seuraavina päivinä ei ole toimenpiteeseen liittyviä esteitä.

Toimenpidekuvaus löytyy Satakunnan hyvinvointialueen nettisivuilta. Erityis- ja sairaalapalveluista valitse Fysiatria ja kuntoutus ja sieltä katso video puudutushoito [Satasairaala ulkoinen - Puudutushoito 2/2020 \(dreambroker.com\)](https://www.dreambroker.com)

Heti toimenpiteen jälkeen tutkitaan ja arvioidaan puudutuksen vaikutusta. Sinulle annetaan mukaan kipuseurantalomakkeet ja sovitaan hoitajan seurantasoihto. Tulevat hoitopäätökset ja suunnitelmat tehdään lomakkeiden sekä seurannan perusteella. Vaikutuksen kesto on yksilöllinen ja riippuu mm. toimenpiteen jälkeisestä harjoittelusta/liikkumisesta, lääkityksestä sekä muihin kipuun liittyvien tekijöiden hoidosta/vaikutuksesta.

Kaarinivelhermojen denervaatio

Selkävun yhtenä syynä saattaa olla kaarinivelten kuluma. Kahden saman alueen puudutustoimenpiteen jälkeen harkitaan kaarinivelhermon denervaatio-toimenpiteen tarvetta. Tässä toimenpiteessä kaarinivelhermoja lämmitetään läpivalaisussa 80 asteessa. Edeltävästi nämä hermot puudutetaan. Toimenpide kestää hoidon laajuudesta riippuen yhteensä noin 30 min.

Yhteystiedot

Kuntoutuksen osaamiskeskus / Fysiatrian poliklinikka
Kipupoliklinikka maanantaista perjantaihin kello 8.00-14.00
Kipuhoitaja 044 707 9465 tai 044 707 3268